

ЗВІТ
результати оцінювання освітнього процесу здобувачами першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти»
факультету «Дизайн» освітньо-професійної програми
«Мультимедійний дизайн»
(осінній семестр 2020/2021 н.р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу за визначеною освітньою програмою здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було вивчення рівня задоволеності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти якістю освітнього процесу.

Для отримання даних було використано анкетування студентів першого-другого курсів.

Опитування проводилось 08.12.2020-09.12.2020 р. Характеристика вибірки: 31 респондентів (30% від загальної кількості) студентів 1-2 курсів, здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти факультету «Дизайн» (освітня програма «Мультимедійний дизайн») денної форми навчання.

Опитування щодо оцінювання якості навчальних курсів є одним з важливих інструментів контролю якості викладання, змісту й форми навчальних планів, зокрема тому, що дозволяє виявити проблемні ситуації. На жаль, невисока кількість відповідей – 30% від загальної кількості студентів, що опановують освітньо-кваліфікаційну програму «Мультимедійний дизайн», не надає можливим проводити кількісний аналіз отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовому аналізі результатів анкетування (11 «закритих» питань).

Результати аналізу відповідей на питання «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?» свідчать: більшість з опитаних студентів (45,7%) обрали для навчання в ХДАДМ освітню програму «Мультимедійний дизайн» тому, що впевнені – в ХДАДМ вони можуть отримати гарну освіту за обраною спеціальністю. 6,2% респондентів вирішили продовжити в Харківській державній академії художню освіту, 6,2% відповіли, що обрали саме ХДАДМ тому, що тут вже навчалися їх друзі. Те, що в ХДАДМ викладають відомі митці не важливе для студентів, які взяли участь в опитуванні (0%). А що саме важливе – респонденти не пояснили: «Інше (що саме?)» – 41,9%.

Результати відповідей на питання «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?» представлені в таблиці 1.

Таблиця 1

Відповіді на питання: «Чому Ви обрали для навчання ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
В ХДАДМ викладають відомі митці	-
Продовжив (ла) художню освіту	6,2%
Гарне навчання за обраною спеціальністю	45,7%
Тут вже навчалися мої друзі	6,2%
Інше (що саме?)	41,9%

Важливу інформацію отримано при аналізі відповіді на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Пріоритет для більшості – отримати цікаву професію (58% респондентів), бажання отримати практичні навички, які можна відразу використовувати в роботі на першому місці для 32,3% і на другому місці для 38,7% респондентів. Лише 9,6% опитаних вважають першорядним вміння опанувати новими знаннями, які допоможуть швидко адаптуватися на арт ринку і в житті, 16,1% опитуваних у списку пріоритетів посідання знаннями на другому місці, для 25,8% – на третьому.

6,5% респондентів указали, що для них важливо (на 4 місці) отримати диплом про освіту (рис.1).

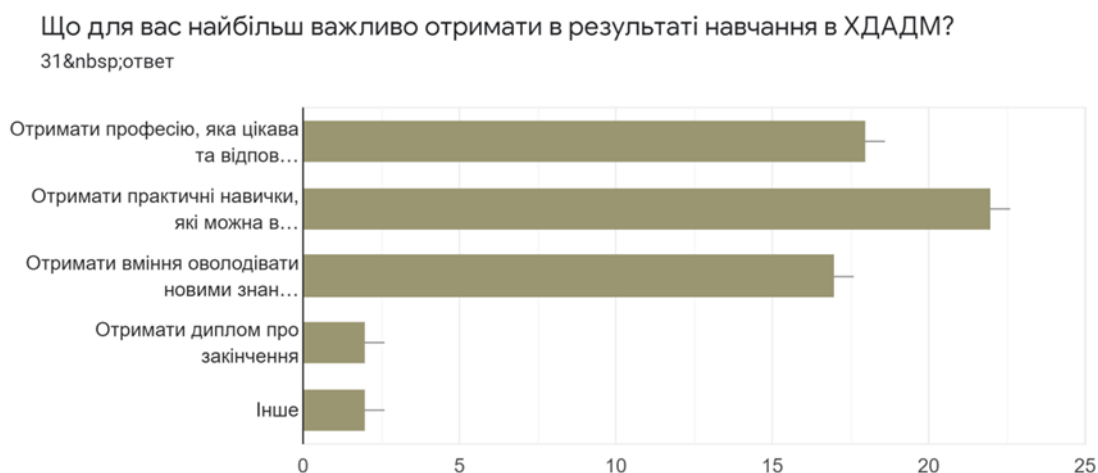

Рис.1 – Кількість варіантів відповідей на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Результати відповідей на питання «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?» представлені в таблиці 2.

Таблиця 2

Відповіді на питання: «Що для вас більше важливо отримати в результаті навчання в ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %			
	1 місце	2 місце	3 місце	4 місце
Отримати професію, яка цікава, відповідає здібностям	58%	-	-	-
Отримати практичні навички, які можна відразу використовувати у роботі	32,3%	38,7%	-	-
Отримати вміння опанування новими знаннями, які допоможуть швидко адаптуватися на арт ринку і в житті	9,6%	16,1%	25,8%	-
Отримати диплом про закінчення	-	-	-	6,5%
Інше (що саме?)	-	-	-	6,5%

За результатами аналізу відповіді на питання «Структура освітньої програми «Мультимедійний дизайн» відповідає Вашим очікуванням?» структура програми повністю відповідає очікуванням 6,4% студентів, більша частина респондентів (58,1%) указали, що програма, в цілому, виправдовує очікування. Отже, задовольнили свої бажання 64,5% студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою «Мультимедійний дизайн». Освітня програма, більшою мірою, не відповідає очікуванням 19,4% і не відповідає очікуванням 9,7% респондентів.

Результати відповідей на питання «Структура освітньої програми «Мультимедійний дизайн» відповідає Вашим очікуванням?» представлені в таблиці 3.

Таблиця 3

Відповіді на питання: «Структура освітньої програми «Мультимедійний дизайн» відповідає Вашим очікуванням?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю відповідає	6,4%
В основному, відповідає	58,1%
В більшій мірі, не відповідає	19,4%
Не відповідає	9,7%
Не замислювався (лась) над цим питанням	6,4%

Про високий рівень організації практичних занять в ХДАДМ свідчить те, що 86,8% студентів, які брали участь в опитування, задоволені (цілком – 32,6%, частково – 54,5%) тим, як в академії організовані практичні заняття. Лише 12,9% респондентів виказали незадоволення.

Результати відповідей на питання «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?» представлені в таблиці 4.

Таблиця 4

Відповіді на питання: «Ви задоволені організацією практичних занять за фахом?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	32,6%
Частково задоволений	54,5%
Не задоволений	12,9%
Не замислювався (лась) над цим питанням	-

Опитування показало, що 80,6% студентів в цілому, задоволені змістом теоретичних занять. 16,1% респондентів цілком задоволені, 64,5% – частково задоволені. Незадоволені змістом теоретичних занять 12,9% студентів, які взяли участь в опитуванні.

Показник неготовності до осмисленого вибору змісту навчальних дисциплін – 6,5% респондентів зізналися в тому, що вони не замислювались над питанням: задоволені чи ні змістом теоретичних занять?

Результати відповідей на питання «Ви задоволені змістом теоретичних занять?» представлені в таблиці 5.

Таблиця 5

Відповіді на питання: «Ви задоволені змістом теоретичних занять?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	16,1%
Частково задоволений	64,5%
Не задоволений	12,9%
Не замислювався (лась) над цим питанням	6,5%

Питання «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» дещо провокаційне, тому що керівництво навчального закладу створює умови для організації самостійної роботи студентів і надає змогу організувати свою роботу в залежності від рівня особистісної зрілості. Аналіз

відповідей свідчить, що майже третина респондентів (29%) цілком задоволені умовами, що створені для самостійної роботи керівництвом академії. Частково задоволені 41,9% опитуваних, не задоволені – 25,8%. За результатами опитування навіть не замислювалися над цим питанням 3,3% респондентів.

Результати відповідей на питання «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» представлені в таблиці 6.

Таблиця 6

Відповіді на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Цілком задоволений	29%
Частково задоволений	41,9%
Не задоволений	25,8%
Не замислювався (лась) над цим питанням	3,3%

Окрему увагу в опитуванні (анкеті) було приділено системі оцінювання та справедливості оцінювання.

За результатами опитування переважна більшість студентів (83,9%) не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності. 38,7% респондентів вважають, що оцінювання завжди, 45,2% – у більшості випадків чесне і прозоре. 16,1% студентів вважають, що їх діяльність не завжди оцінюють чесно і прозоро.

Результати відповідей на питання «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?» представлені в таблиці 7.

Таблиця 7

Відповіді на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Так, завжди	38,7%
У більшості випадків	45,2%
Не завжди	16,1%
Не замислювався (лась) над цим питанням	-

Аналіз результатів відповідей на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?» показав, що 83,9% опитуваних на перше місце поставили покращення технічного оснащення аудиторій та майстерень. На

другому місці для 22,2% респондентів – організація дозвілля. 16,1% опитуваних хотіли б змін у відносинах студент-викладач», 12,9% мають нарікання щодо якості викладання, 12,9% – умови проживання у гуртожитку. Для 19,4% питання якості викладання на третьому місці у пріоритетах, для 6,4% – на четвертому (рис.2).

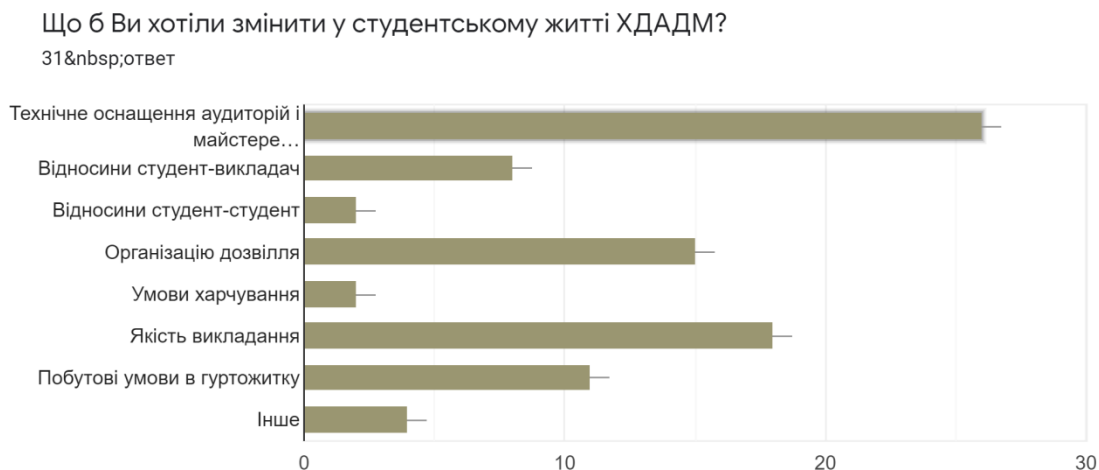

Рис.2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?»

Результати відповідей на питання «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?» представлені в таблиці 8.

Таблиця 8

Відповіді на питання: «Що б Ви хотіли змінити у студентському житті ХДАДМ?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %			
	1 місце	2 місце	3 місце	4 місце
Технічну оснащеність аудиторій і майстерень	83,9%	-	-	-
Відносини студент-викладач	3,2%	16,1%	-	-
Відносини студент-студент	-	3,2%	3,2%	-
Організацію дозвілля	6,4%	22,5%	6,4%	-
Умови харчування	-	-	3,2%	-
Якість викладання	6,4%	12,9%	19,4%	6,4%
Побутові умови у гуртожитку	-	12,9%	6,4%	-

Інше (що саме?)	-	-	-	-
-----------------	---	---	---	---

Результати проведеного аналізу свідчать про те, що переважна більшість студентів, які взяли участь в опитуванні (74,2%), повністю задоволена тим, що обрали Харківську державну академію дизайну і мистецтв і напрямок підготовки. 19,4% респондентів задоволені частково.

Результати відповідей на питання «Ви задоволені тим, що навчаєтеся в академії на напрямку підготовки «Мультимедійний дизайн?» представлені в таблиці 9.

Таблиця 9

Відповіді на питання: «Ви задоволені тим, що навчаєтеся в академії на напрямку підготовки «Мультимедійний дизайн?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
Повністю задоволений	74,2%
Частково задоволений	19,4%
Скоріше задоволений	3,2%
Не замислювався (лась) над цим питанням	3,2%

Переважна більшість (41,9%) студентів, які брали участь в опитуванні – підлітки віком 17 років.

Вік 38,7% респондентів – 18 років. Лише 6,4% респондентів віком в 19, 12,9% опитуваних віком 20 років.

Результати відповідей на питання «Скільки вам років?» представлені в таблиці 10.

Таблиця 10

Відповіді на питання: «Скільки вам років?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
17	41,9%
18	38,7%
19	6,4
20	12,9%

Більшість респондентів – студенти 1 курсу (80,6%). 19,41% опитуваних – студенти 2 курсу.

Результати відповідей на питання «На якому курсі Ви навчаєтесь?» представлені в таблиці 11.

Таблиця 11

Відповіді на питання: «На якому курсі Ви навчаєтесь?»

Варіанти відповіді	Частка респондентів, що обрали відповідь, %
1	80,6%
2	19,4

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити ряд позитивних висновків щодо мотивів вибору саме Харківської державної академії дизайну і мистецтв – 45,2% більшість студентів, що взяли участь в опитуванні свідомо обирали навчальний заклад зі впевненістю, що саме в ХДАДМ вони можуть отримати вищу художню освіту за обраною спеціальністю. На жаль, 41,9% опитуваних не пояснили, що саме «інше» для них важливо при виборі навчального закладу.

Для 6,2% респондентів мотив вибору навчального закладу вплинули позитивні враження від навчання в академії представників референтної групи «друзі».

З урахуванням того, що значна частина вибірки – студенти 1 курсу (80,6%) віком 17 років (41,9%), а осіб 17 років, за класифікацією ВОЗ¹, віднесено до групи «підлітки», дані опитування про урахування думки «друзів» для формування мотивації вибору навчального закладу можуть бути використані для підвищення ефективності заходів щодо інформування майбутніх абітурієнтів про можливості, які вони можуть використати для проектування подальших освітніх маршрутів, виходячи з майбутнього на шляху творчої та особистісної самореалізації.

Сучасні підлітки впевнені, що інформаційними технологіями володіють краще, ніж представники старшого віку – отже, для 17 річних студентів, які обрали освітньо-кваліфікаційну програму «Мультимедійний дизайн» наявність серед викладачів ХДАДМ відомих митців не виявилось вирішальним фактором (0%) при виборі навчального закладу.

Пріоритет для 58% респондентів – отримати цікаву професію. Переважна більшість студентів, які брали участь в опитуванні, надає переваги можливості отримати практичні навички, які можна відразу використовувати в роботі (32,3% перше, 38,7% – друге місце). На жаль, на другому (16,1%) і третьому (25,8%) місці у списку пріоритетів – отримати вміння опанувати новими знаннями.

Переважна більшість опитаних (64,5%) виправдала свої очікування щодо структури освітньої програми, обравши «Мультимедійний дизайн».

Щодо 6,4% респондентів, які вказали, що не замислювалися над питанням щодо структури освітніх програм – невизначеність їх оцінки може бути атрибутовано як показник рівня особистісної зрілості підлітків 17 років (41,9%) і молоді 18-20 років (58,1%) років, які брали участь в опитуванні.

¹ <http://gazeta-bam.ru/news/media/2017/1/20/klassifikatsiya-vozzrastov-prinyataya-vsemirnoj-organizatsiej-zdravoohraneniya-voz/>

На думку 86,8% респондентів, практичні заняття за фахом для студентів, які обрали освітню програму «Мультимедійний дизайн», організовано в академії на високому рівні. Незадоволеність викликає «перенавантаження» – з урахуванням того, що опитування проведено за умовами дистанційного навчання і того, що студенти не «перевантажені» відвідуванням академії й присутністю в аудиторії це побажання – свідчення низького рівня сформованості навичок ціле утворення і самоактуалізації – у розділі «Ваші побажання і пропозиції» є вимога: «Не таке велике навантаження завданнями».

У цілому, 80,6% опитаних задоволені змістом теоретичних занять (16,1% – цілком задоволені змістом теоретичних занять, 64,5% – задоволені частково). Водночас викликає занепокоєння той факт, що 12,9% не задоволені. Враховуючи, що не зафіксовано прохань збільшити кількість годин на вивчення теоретичних дисциплін, «незадоволеність» може бути проявом так званого «кліпового мислення», притаманного значній частині сучасної молоді віком від 17 і більше років, показником рівня особистісної зрілості (6,5% респондентів зізналися, що не замислювались над питанням щодо змісту теоретичних занять). Подальші розвідки мотивації вибору навчальних дисциплін дадуть змогу прояснити це питання з метою підвищення ефективності навчальної діяльності з урахуванням особливостей і рівня сформованості когнітивних функцій студентів.

Аналіз відповідей на питання: «Ви задоволені тим, як організована самостійна робота студентів академії?» показав, що 29% опитуваних взяли на себе відповідальність за організацію самостійної роботи й цілком задоволені умовами, наданими керівництвом академії. Майже половина (41,9%) задоволена частково – і це не дивно, бо більшість підлітків на попередньому рівні посідання освіти не сформовані навички самоактуалізації. 25,8% респондентів натякнули своїми відповідями, що не завжди готові нести відповідальність за організацію самостійної роботи, що свідченням виражених показників екстернального локусу контролю. Отримані дані потребують уточнення в ході подальших розвідок для виявлення рівня сформованості образу «Я» студентів і організації корекційних заходів з метою формування навичок ціле утворення, самоактуалізації та самооцінювання результатів як навчальної, так і творчої діяльності.

Переважає більшість опитаних (83,9%) показала, що немає нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності.

Покращення технічного оснащення аудиторій та майстерень – це питання перше, за вагою, для 83,9% опитуваних. Перше-друге місця у пріоритетах – організація дозвілля (22,2%). На жаль, студенти першого курсу (переважна кількість респондентів) не змогли насолодитись студентським життям цього року в умовах дистанційного навчання. Але виникає занепокоєння той факт, що опитуванні не готові взяти на себе відповідальність за організацію власного дозвілля (не зафіксовано пропозицій), а схильні перекласти відповідальність на керівництво академії, що є свідченням вираженості екстернального локусу контролю і рівня особистісної зрілості – як студенти уявляють організацію

дозвілля керівництвом академії в мовах дистанційного навчання? Хто нестиме відповідальність за зміни у відносинах «студент-студент» (6,4% відповідей)?

Переважає більшість студентів, які брали участь в опитуванні (74,2%), повністю задоволена тим, що обрали Харківську державну академію дизайну і мистецтв і напрямок підготовки «Мультимедійний дизайн».

Лише на одне «відкрите» питання: «Ваші пропозиції та побажання?» 22,6% опитуваних надали розгорнуті відповіді. Слід відзначити їх невелику кількість. На жаль, студенти не проявили активності у доповненні «закритих» питань – зазвичай відкриті питання пропускаються. Про рівень особистісної зрілості опитуваних свідчить те, що викладачів респондент (студент вищого мистецького закладу освіти) називає «вчителями».

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові коментарі.

- Оновити корпуси та комп'ютери.
- Хотілось би більше конкретики у постанові завдань.
- Більше студентського життя, заходів.
- Найняти більш кваліфікованих викладачів, змінювати програму навчання з плином оновлень в індустрії.
- Деяким викладачам більше приділяти уваги своєму предметові та студентам, ніж вони це роблять.
- Через карантин багато вчителів практично не приділяють часу та уваги на пояснення завдань і консультацій в процесі роботи, деякі взагалі просто скидають «методички» з минулих років і раз на два тижні дають півгодинну on-line консультацію.
- Не розумію, чому ми платимо стільки грошей за, по суті, заочне навчання якщо половина викладачів ігнорує студентів, а на пари ми не ходимо і все робимо самостійно.
- Зменшити ціни на контракт на годину карантину (хоч, мабуть, це не до вас питання).
- Приймальній комісії не дурити абітурієнтів.
- Перейти на змішану (частково – on-line, частково – of-line) форму навчання по образотворчим дисциплінам.
- Зниження вартості навчання в умовах карантину, тому, що за формою, воно як заочне.
- Не таке велике навантаження завданнями, та більше простору в аудиторіях.

Під час аналізу результатів анкетування складалось враження, що опитування стало для частини студентів можливістю «достукатись» до адміністрації, нарешті висловити «наболіле» або ж своє захоплення.

Фактично, саме ці відповіді дають можливість зафіксувати проблемну ситуацію та за можливості скорегувати чи виправити її.

Відповіді «не замислювався над цим питанням» (від 3,1% до 6,5%) можуть свідчити як про незацікавленість респондентів, так і бути проявом низької сформованості навичок самостійно оцінювати свої освітні результати та

проєктувати подальші освітні маршрути, виходячи з майбутніх професійних завдань.

Наявність змістовних відповідей на відкриті питання є додатковим підтвердженням того, що в опитуванні взяли участь насамперед ті, хто мав чітко окреслену думку, позитивну чи негативну, й що більше, прагнув донести її до адміністрації шляхом відкритих відповідей.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працедавців, дотриманням академічної доброчесності дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням soft skills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

15.12.2020 р.

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР